

Hogyan és meddig működik egy idegen szerv a testünkben?

2009. szeptember 25.

És mi van szeptember 26-án?

Mi a szervtranszplantáció?

- **Életfontosságú, betegség miatt működésképtelenné vált szerv helyettesítése agyhalottból vagy élő donorból vett szervvel, szervrészsel.**

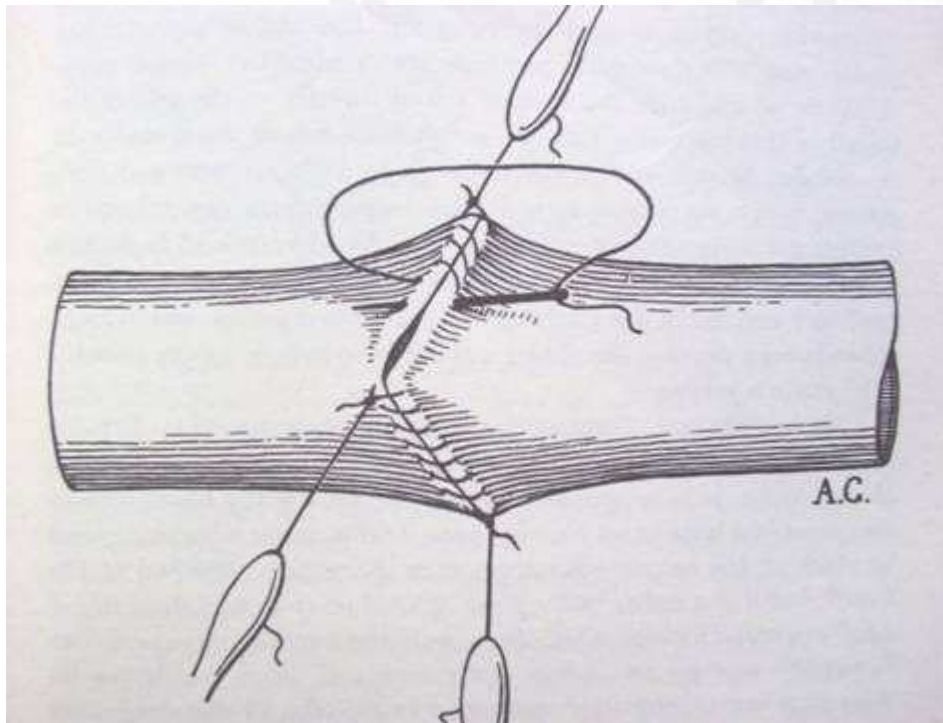
Ullmann Imre
1861-1937

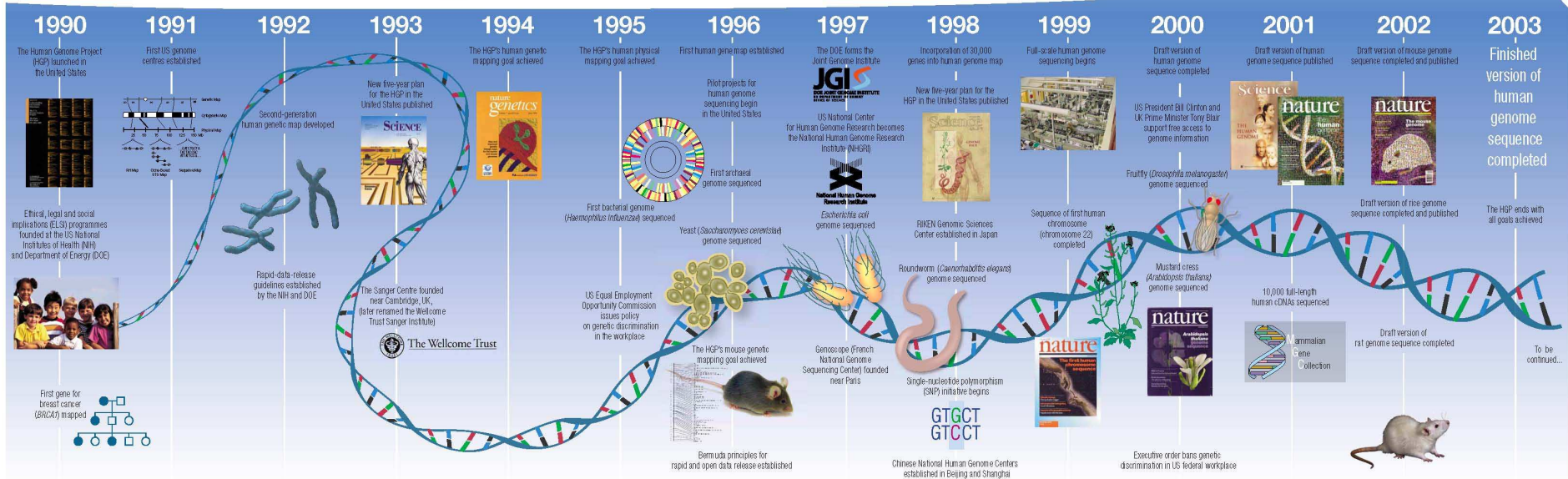
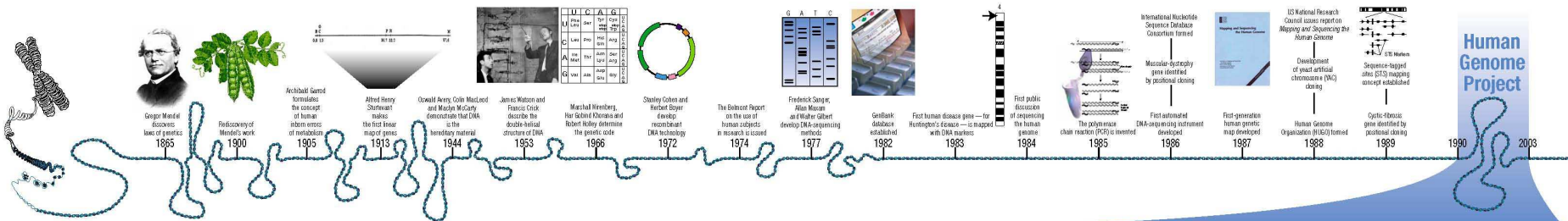
Ullmann Imre
1861-1937

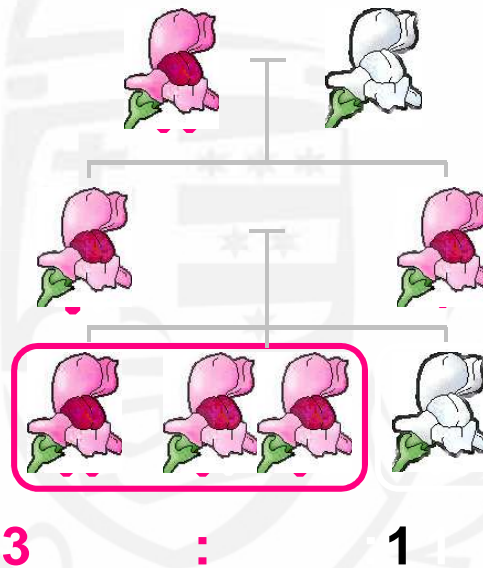

Alexis Carrel

DESIGN BY DAVID LIBA
 FROM COURTESY ILLUMINA, CITY UNIVERSITY OF NEW YORK, WATSON & CRICK COURTESY A. BARNARD AND OWNERS, SCIENCE CENTRES COURTESY A&A&A

1769

Festetics Imre

(1764. december 2. Simaság - 1847. április 1. Kőszeg)

A° 1797.

N^{ro} 1.

Non minor est virtus, quam quærere, parva lucrari.

Bétsben, Januariusnak 6-odikán.

A takarékosfág a gazdaságnak a lelke.

Mit adhatnánk egy maga' hasznát nem útáló okos gazdának a' szájába hasznosabbat ennél: *A takarékosfág a' gazdaságnak a' lelke?* Mit nyomhatnánk ezen köz haszonra tréoló Munkánknek homlokára alkalmasabbat annál, a' mit oda nyománk: *Non minor est &c.* — A' mely gazda (egy em' er sints a' földön, a' ki gazda nem vólna) ezt a' mesterséget nem tudja: tsak bútsúzzon-el az a' rakásra gyűjtött vagyonjától, mert, valamikor akkor, halála előtt, tsak ugyan a' lefz a' vége: — talám éppen akkor, mikor még tsak meg se gondolta vólna; mikor éppen a' leg-felső tetejét építgeti a' házának, akkor rogyik a' nyakába — véletlenül. Nintsen nagyobb mesterség, nünt a' két száju erszényt pénzel meg-tölteni, — kivált ha az alsó szája bővebb a' felsőnél! — már ilyenkor bezzeg *non est* ám *minor virtus tueri parva, quam quærere.* Akár a' gazda legyen a' pénzes zatskó' szűkebbik szája, s a' gazd' asszony az által-ellenben való; akár meg-fordítva, mind-egy: sinlik az erszény. Ha pedig mind a' ketten, egy-más' kedvéért, egy szível lélekkel prédálnak: jó éjtzakát gazdaság!

De nem tsak az el-vetemedett gazda, nem is tsak az ezer mester-ségekkel bíró házi † hágnak egyedül nyakára a' gazdaságnak; hanem igen gyakran

A

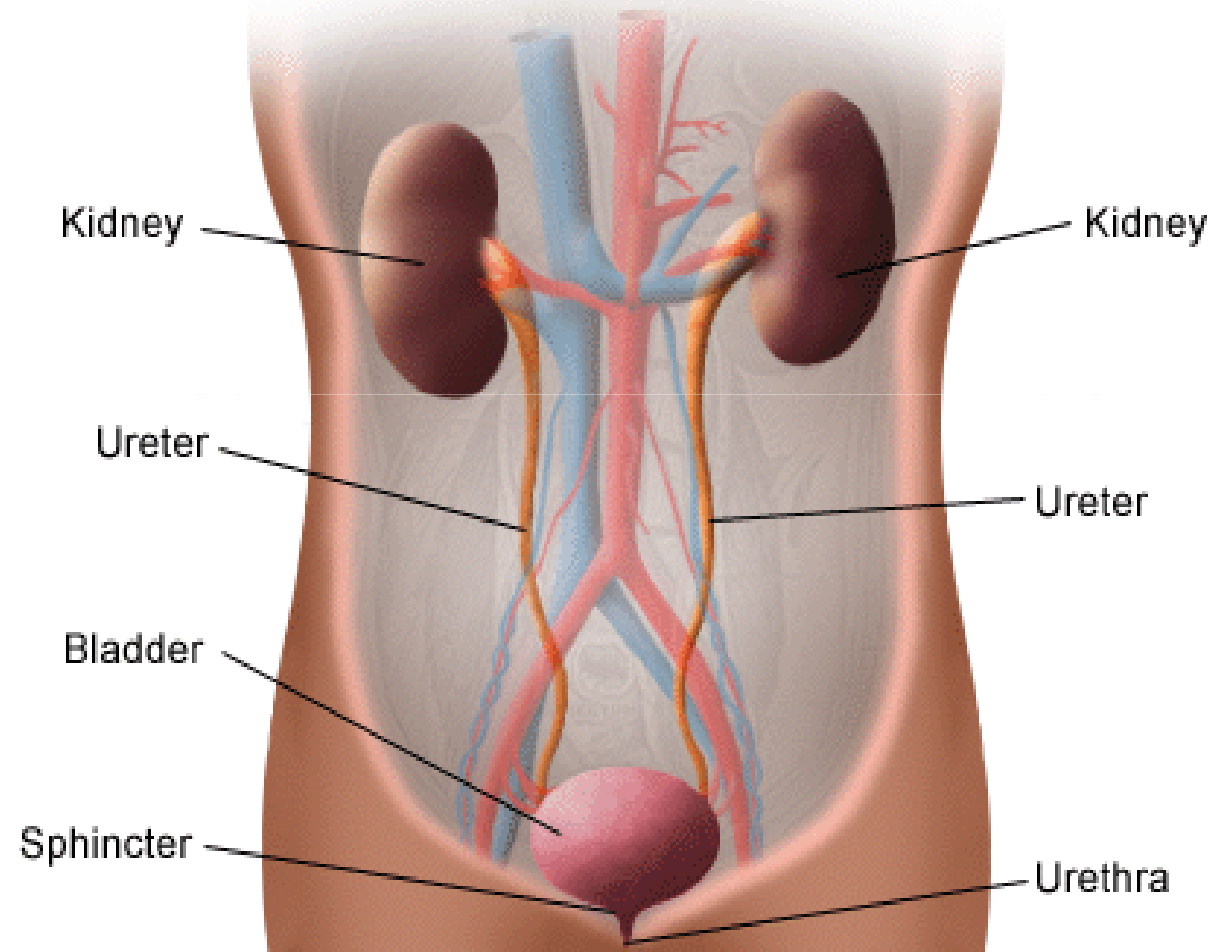
Die **genetische** Gesetze der Natur. *Oekonomische Neuigkeiten und Verhandlungen*, 1819.

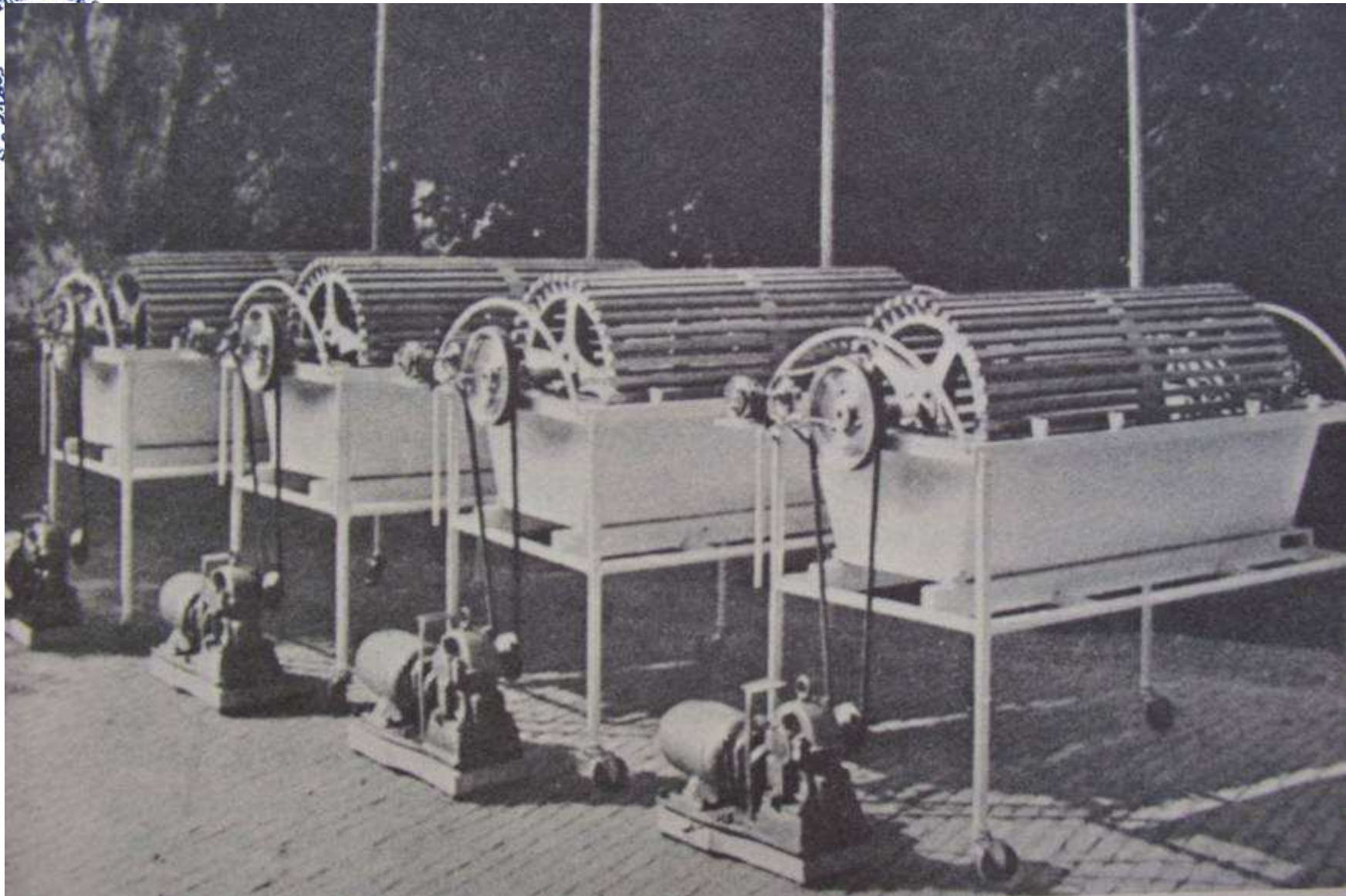
- Az erőteljes és egészséges alkatú állatok többnyire továbbadják (örökítik) jellegzetes tulajdonságaikat. (**Szelekció**)
- A nagyszülők azon tulajdonságai, amelyek különböznek utódaik tulajdonságaitól, ismét megjelennek a következő nemzedékben. (**Mendel II. törvénye**)
- Azok közé az állatok közé, amelyek több nemzedéken keresztül birtokában voltak a nekik megfelelő sajátosságoknak, olyan utódok is kerülhetnek, amelyeknek eltérő jellegzetességei vannak. Ezek *változatok* (variánsok), a természet játéka; ezek a továbbszaporításra alkalmatlanok akkor, ha a cél adott jellemzők átörökítése. (**Hugo de Vries-mutáció**)
- A beltenyésztésnél feltétel a törzsállatok lehető leggyorsabb kiválasztása. Csak azok az állatok jótékony hatásúak a beltenyésztésben, amelyek döntő mértékben hordozzák a szükséges jellegeket. Ha egy adott tulajdonságot meg akarunk tartani, az utódokban továbbörökíteni és állandósítani, akkor ajánlatos a gondosan vezetett beltenyésztési napló, és el kell kerülni annak veszélyét, hogy a szervezet legyengülése a szükségszerű következménye legyen. (**Szelekció**)

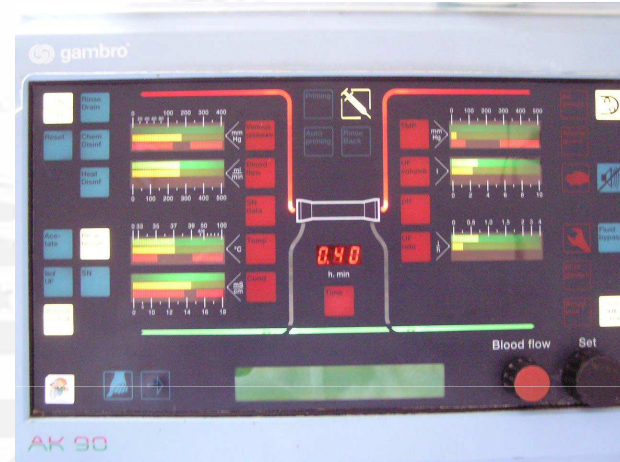
	Vese	Máj	Szív	Tüdő
Sürgősség	+/-	+++	+++	+++
Tartós bridge	Dialízis	-(perfúzió) (MARS)	Szívmotor IABP	-(ECMO – 2 hét)
Cadaver donáció	+	+	+	+
Élő donáció	++	+ (split)	-	+ (lebeny)
Korban egyezés	+	+	++	+
Méretben egyezés	++	+	+++	++
Várólistán előny	++	+	+	-
Tartós immunszuppresszív kezelés	+	+	+	+
Immunszuppresszív terápia intenzitása	++	+	+++	+++
Életkilátás/minőség nyereség	++/+++	+++/>+++	+++/>+++	+/>+++

Front View of Urinary Tract

1945 Willem J. Kolff - művese

YETEM, BUDAPEST

Mi a dialízis?

**Hogy cső van mindenhol
és gépre teszik az embert
és le kell feküdni. Azért
mert beteg.**

**Amikor valakit
dializálnak, az rossz
neki. És nekem is. Úgy
lesz rossz, hogy nem ihat.
És hogy szurkálják nagy
tűvel.**

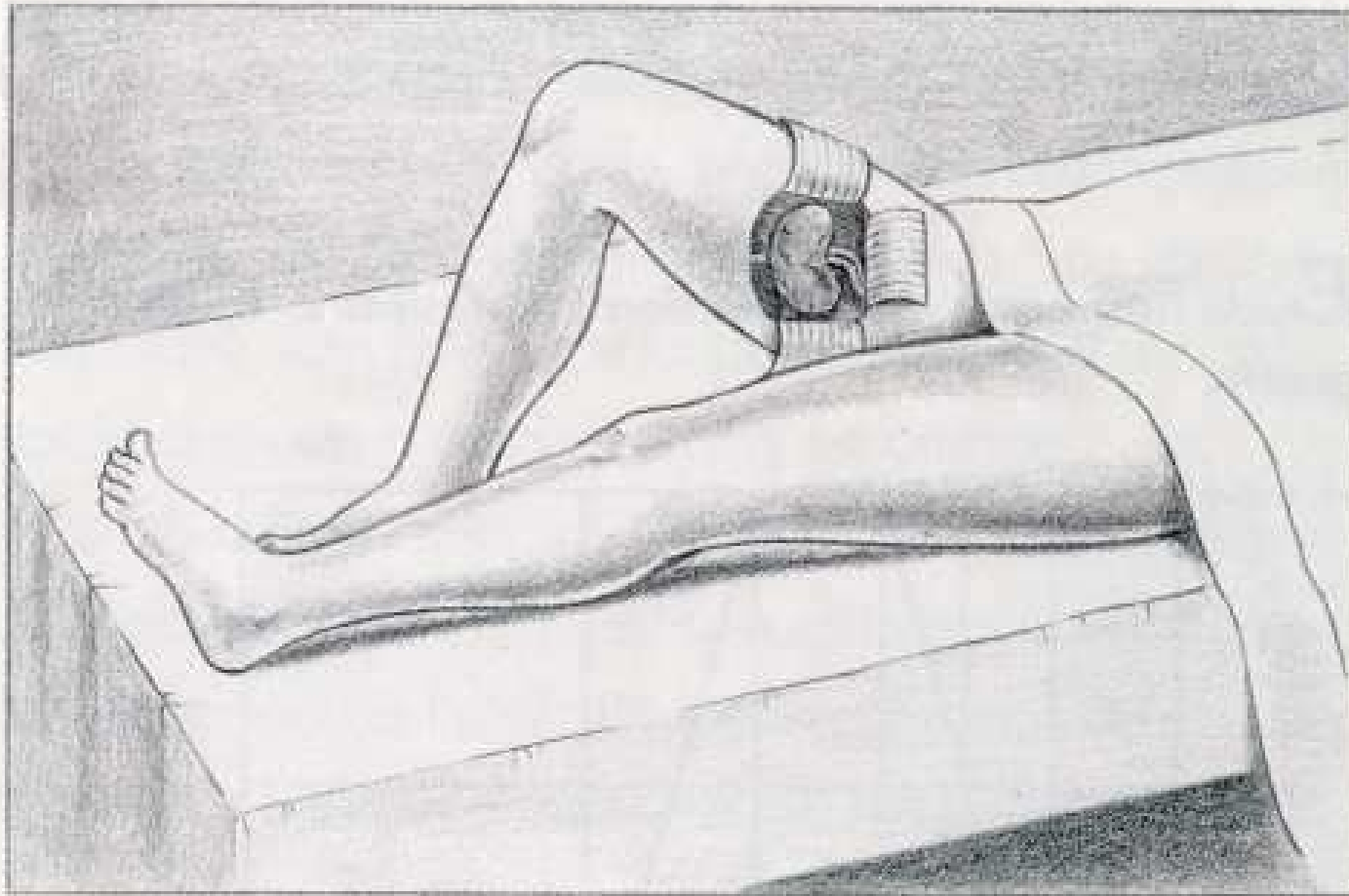

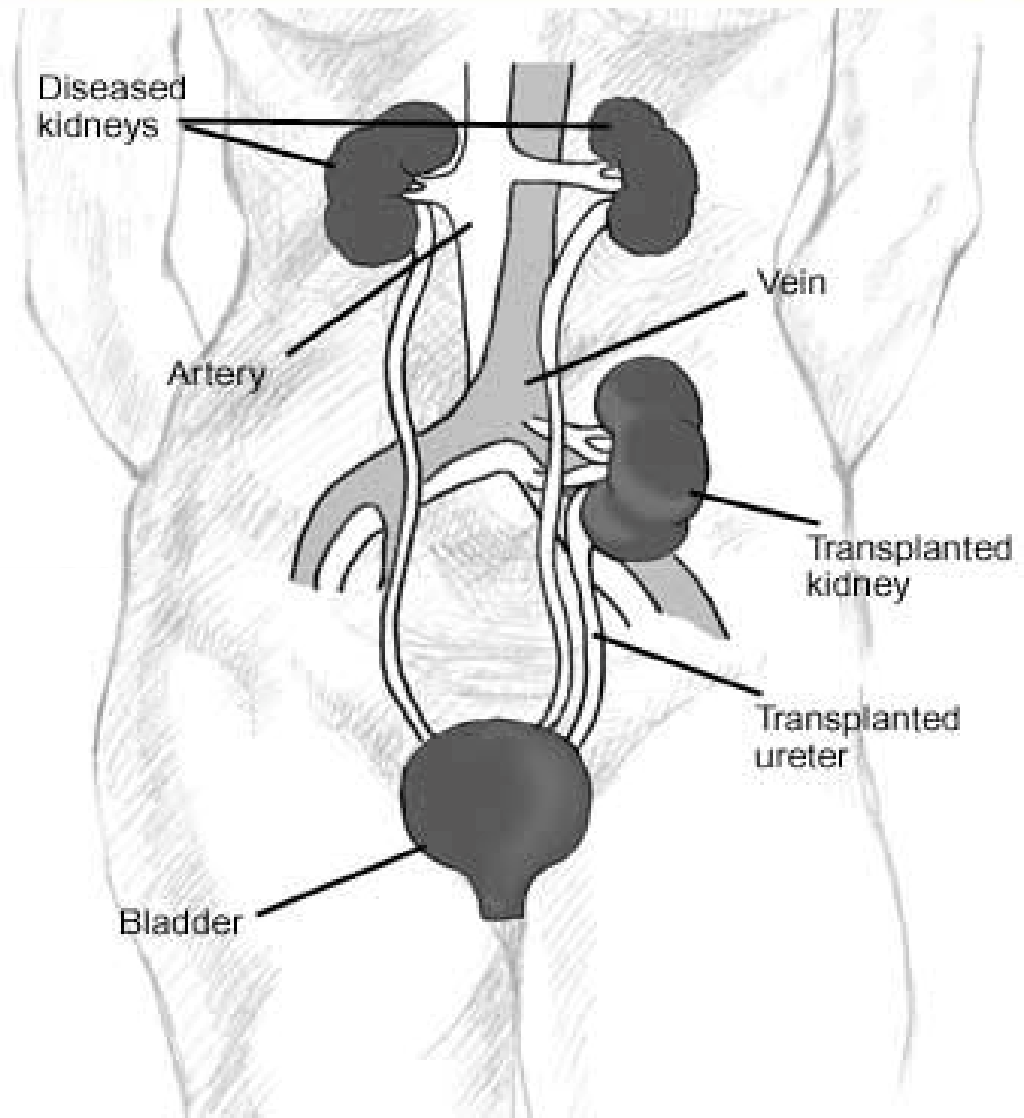
Mi a transzplantáció?

**Amikor a
hasamba raknak
egy vesét, a
nyakamba egy
csövet,
a kukimba meg
egy izét...**

Technique employée par Voronoy, pour la première greffe de rein humain (1933).

1954 – az első sikeres veseátültetés

Nobel-díj 1990

Németh András

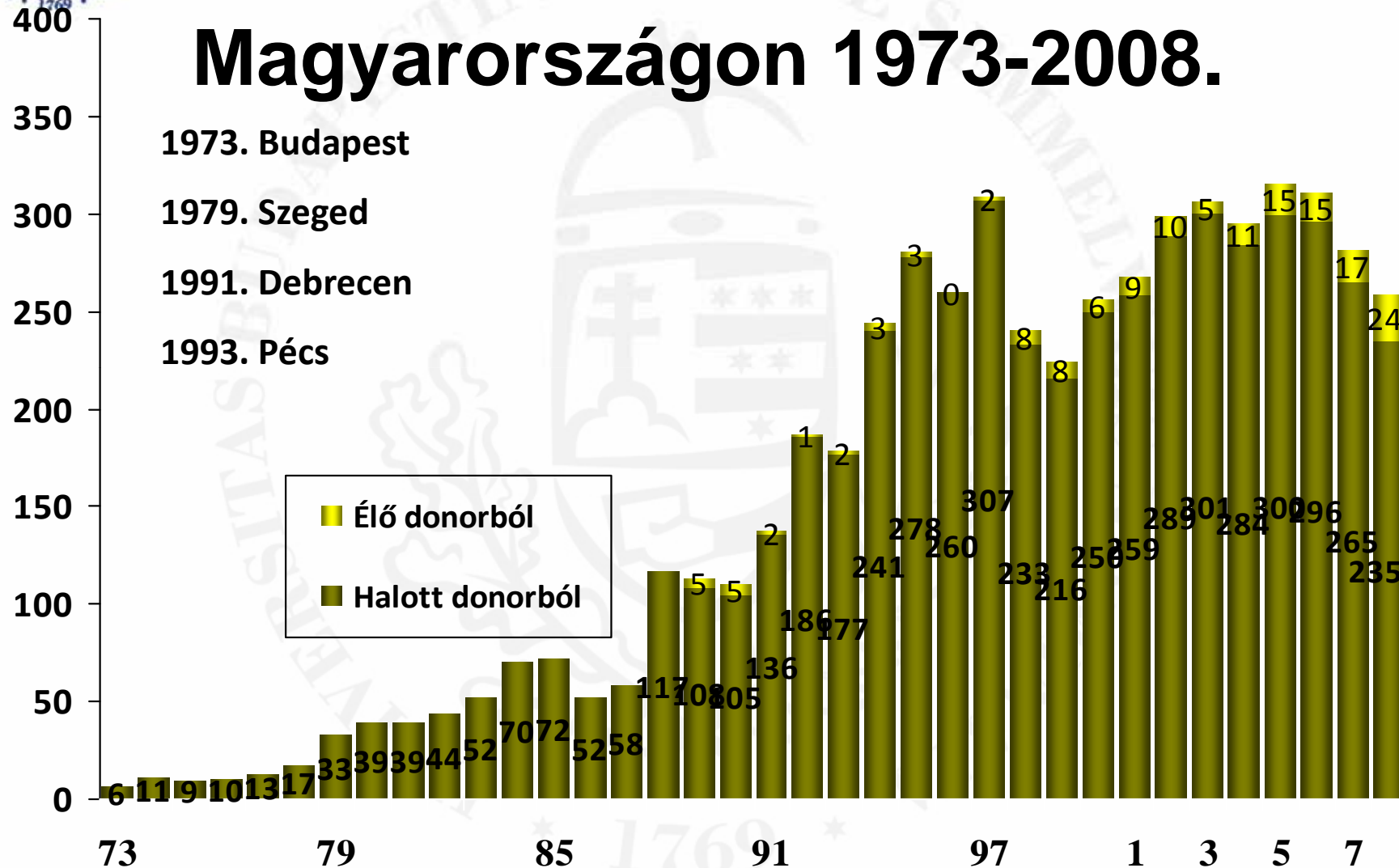

A magyarországi transzplantáció története

- Vese:
 - 1962 Szeged (élődonor) Németh A.
 - 1973 (Szeged - Miskolc -) Budapest Perner F.
 - 1979 Szeged Csajbók E.
 - 1991 Debrecen Asztalos L.
 - 1993 Pécs Kalmár Nagy K.
- Máj:
 - 1983 Budapest Szécsény A.
 - 1995 Budapest Perner F.
- Szív:
 - 1992 Budapest Szabó Z.
- Pancreas:
 - (1981 Szeged - foetalis szigetsejt Farkas Gy.)
 - 1998 Pécs (SPK) Kalmár Nagy K.
 - 2003 Budapest (humán szigetsejt) Máthé Z-Langer R.
 - 2004 Budapest (SPK) Langer R.

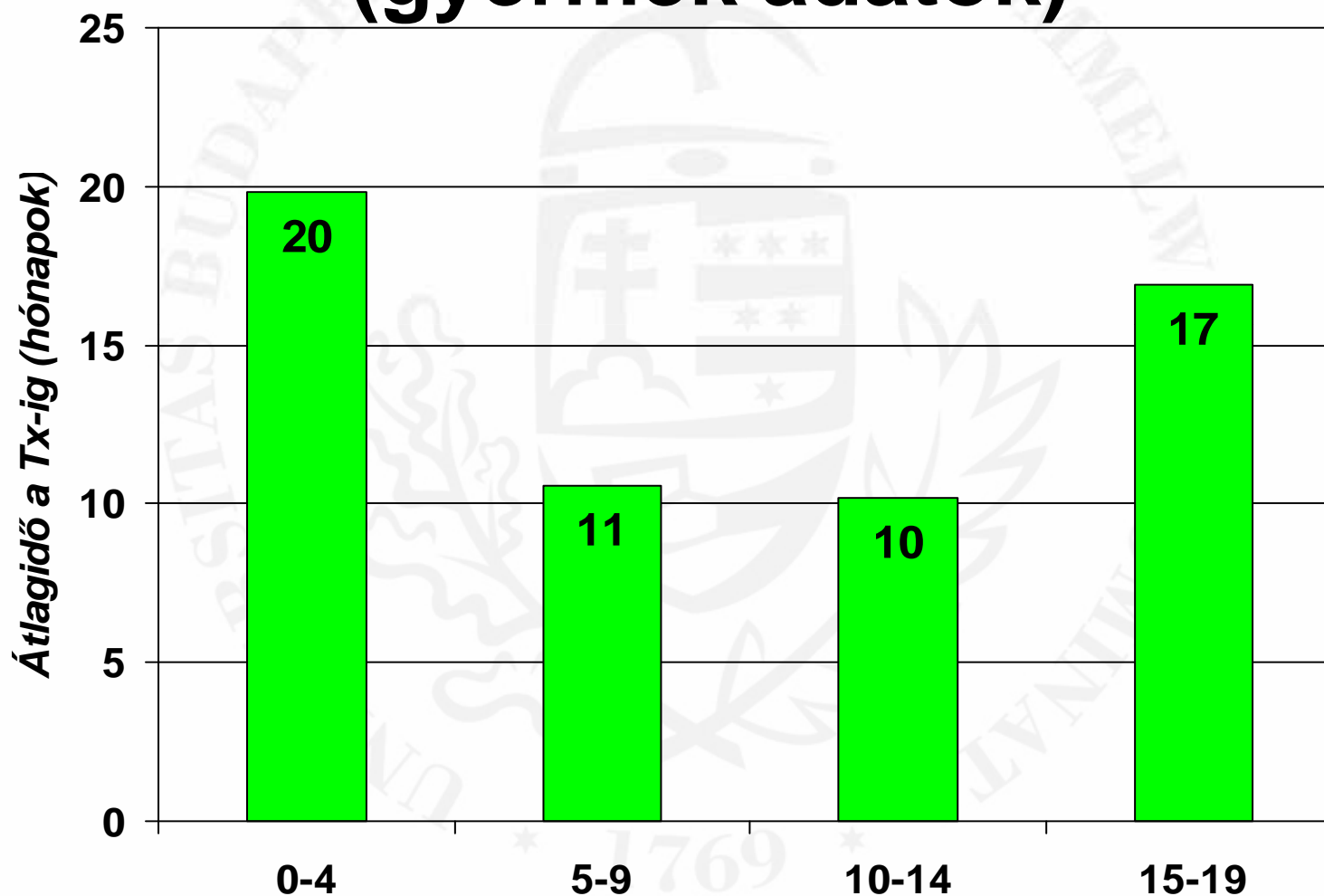

Veseátültetések száma Magyarországon 1973-2008.

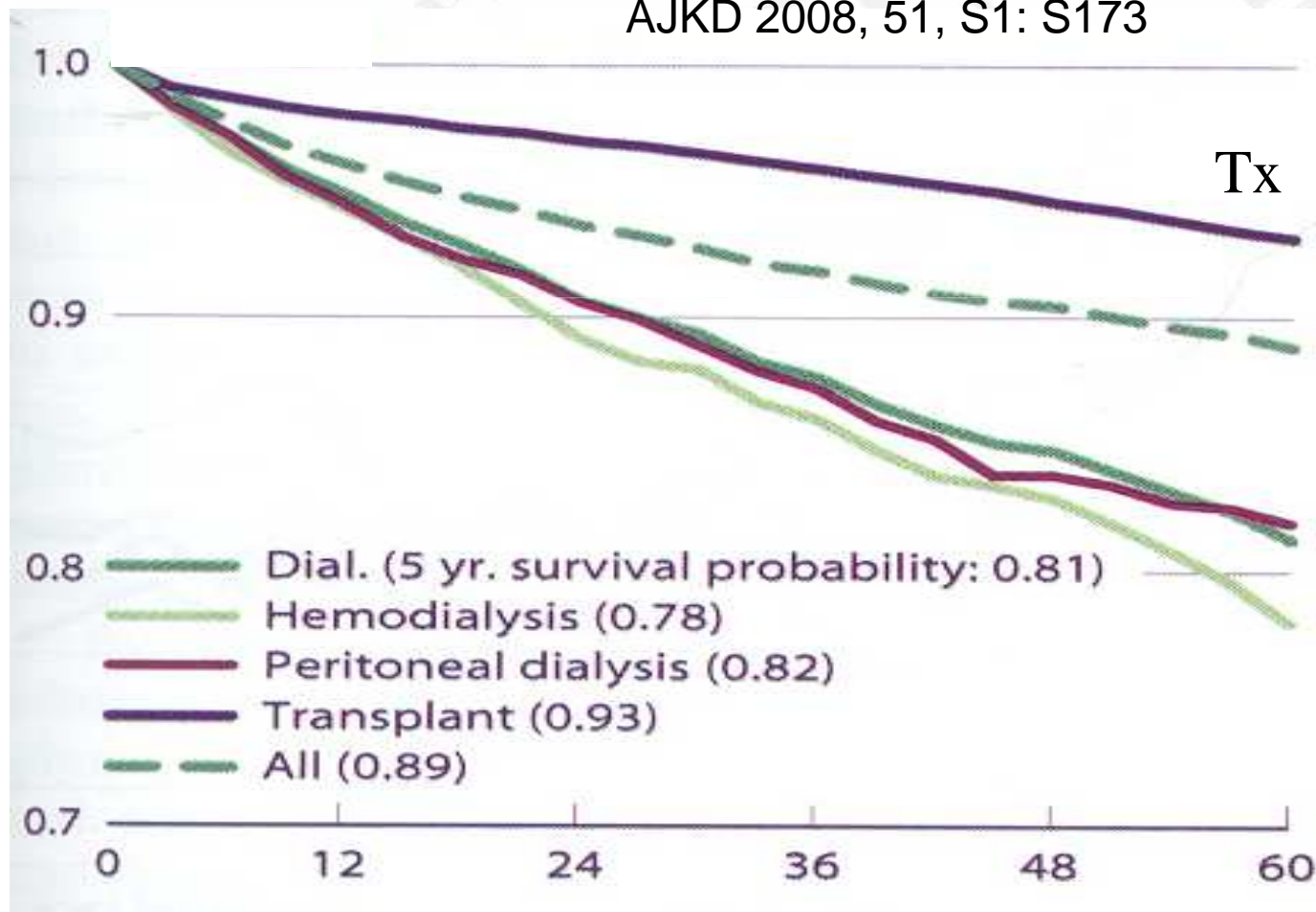
Várólistán töltött átlagidő (gyermek adatok)

Túlélési esély gyermekkori veseelégtelenségben

AJKD 2008, 51, S1: S173

Tx=0.93

Dial=0.81

HD=0.78

PD=0.82

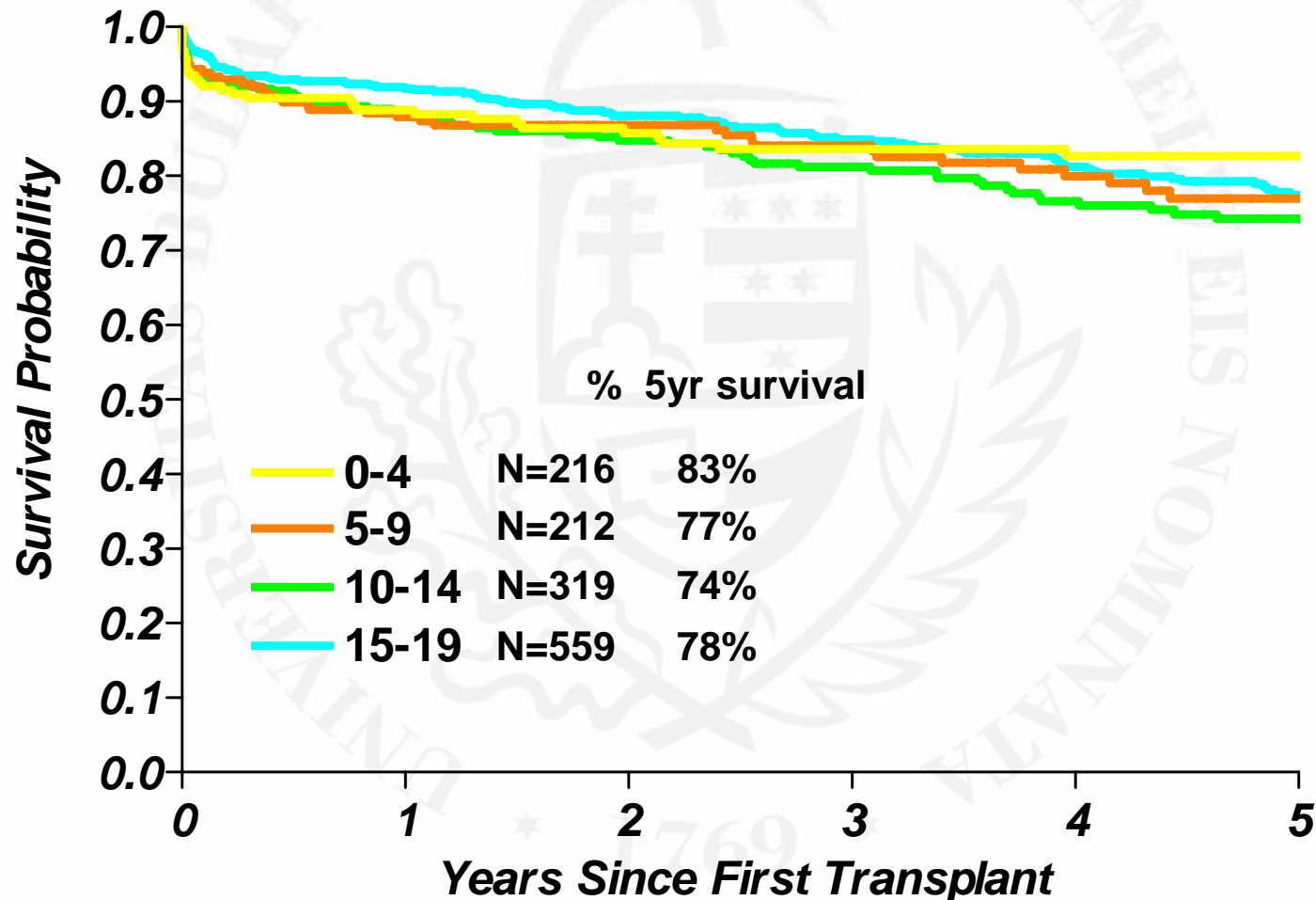

Meddig működik a beültetett vese?

Amerikai adatok			
	1 év	5 év	7 év
Élő 87-94	91%	79%	73%
Élő 95-03	95%	84%	75%
Cadaver 87-94	81%	62%	56%
Cadaver 95-03	92%	76%	60%
Európai			
Élő 99-03	94%	87%	
Cadaver 99-03	90%	72%	

Az első vesetranszplantátum túlélése gyermekekben

Költséghatékony-e a vesetranszplantáció?

2. ábra: Egy főre jutó kumulatív OEP kiadások szintje 1997-es árakon (Kaló, Prog Transplant, 2001)

